

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uusiutuvan energian yhteyspisteviranomainen

Mari Hakola

Uusiutuvan energian lupamenettelylakiin muutoksia

Uusiutuvan energian lupamenettelylaki

- Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä (1145/2020)
 - Laki tuli voimaan 30.6.2021
- Soveltamisalaan kuuluu 41 eri menettelyä
 - Toimivaltaisia viranomaisia 18 kpl: kunnan ympäristönsuojelu-, rakennusvalvonta- ja kaavoitusviranomainen, kunnaneläinlääkäri, AVI, ELY-keskus, Museovirasto, TEM, pelastusviranomainen, YM, Traficom, Energiavirasto, TUKES, Ruokavirasto, maakuntien liitot, Maanmittauslaitos, Valtionneuvosto ja Pääesikunta
- RED III-direktiivin myötä lakiin on odotettavissa muutoksia vuoden 2025 aikana

Tärkeitä määritelmiä

- **uusiutuvalla energialla** tarkoitetaan tuuli- ja aurinkoenergiaa, geotermistä energiaa, (muutos: osmoottista energiaa,) ympäristön energiaa, vuorovesi- ja aaltoenergiaa ja muuta valtamerienergiaa, vesivoimaa ja biomassaa sekä kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua ja biokaasua, joka ei ole peräisin fossiilisista lähteistä
- **uusiutuvan energian tuotantolaitoksella** tarkoitetaan energiaa tuottavaa laitosta, jonka tuottama energia on täysin tai osittain uusiutuvaa (muutos: sellaista energiaa tuottavaa laitosta, jonka tuottama energia on mahdollisia käynnistys- ja varapolttoaineita huomioon ottamatta uusiutuvaa, sen samalla paikalla sijaitsevia energiavarastoja sekä laitoksen sähkö-, lämmitys- tai jäähdytysverkkoihin liittämiseksi tarvittavia rakenteita)
- **uusiutuvan energian voimalaitoksella** tarkoitetaan tuotantolaitosta, jonka tuottamasta uusiutuvasta energiasta vähintään osa on sähköä

Soveltamisalaan kuuluvat menettelyt 1/3

- Punaisella merkityt sisältyvät määräaikoihin
- **Ympäristönsuojelulaki:** ympäristölupa, toiminnan rekisteröinti
- **Vesilaki:** vesilupa, poikkeusmenettely vesiluontotyyppien suojelusta, käyttöoikeuden myöntäminen, johdon sijoittaminen toisen vesialueelle, tutkimuslupa
- **Luonnonsuojelulaki:** poikkeusmenettely luontotyyppien hävittämisen- ja heikentämiskiellosta, poikkeusmenettely eliölajien suojelua koskevista säännöksistä, Natura-arviointi, toimenpiteestä vastaavan ilmoitusvelvollisuus (Natura 2000-alueet)
- **Rakentamislaki:** rakentamislupa, purkamislupa ja -ilmoitus, suunnittelutarveratkaisu, poikkeamispäätös, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen

Soveltamisalaan kuuluvat menettelyt 2/3

- **Maankäyttölaki:** kaavoitusmenettely
- **Kemikaaliturvallisuuslaki ja -asetus:** käsittely- ja varastointilupa, käsittely- ja varastointi-ilmoitus,
- **Maakaasuasetus:** siirtoputkiston rakentamislupa, maakaasun varastoinnin rakentamislupa ja –ilmoitus
- **Lannoitevalmistelaki:** laitoshyväksyntä
- **Sivutuotelaki ja -asetus:** rekisteröinti- ja hyväksyntämenettely
- **Ilmailulaki:** lentoestelupa
- **Muinaismuistolaki:** tutkimuslupa, kajoamislupa
- **Talousvyöhykelaki:** hyödyntämisoikeusmenettely, suostumus rakentamiseen talousvyöhykkeellä

Soveltamisalaan kuuluvat menettelyt 3/3

- **Sähkömarkkinalaki:** hankelupamenettely suurjännitejohdon rakentamiseksi, kunnan suostumus suurjännitejohdon reitille, voimalaitosten rakentamista ja käytöstä poistamista koskeva ilmoitus
- **Päästökauppalaki:** päästölupamenettely
- **Tutkakompensaatiolaki:** ilmoitus tuulivoimalasta
- **Lunastuslaki:** lunastuslupa, tutkimuslupa
- **Aluevalvontalaki:** lupa merenpohjan tutkimiseksi ja kartoittamiseksi
- **YVA-laki:** YVA- menettely
- **Painelaitelaki:** painelaitteen rekisteröinti

Määräajat uusiutuvan energian hankkeissa

Määräaikoja koskevia mahdollisia muutoksia

- Määräaikoja sovelletaan jatkossa kaikkiin uusiutuvan energian tuotantolaitoshankkeisiin, aikaisemmin vain sähköä tuottaviin uusiutuvan energian voimalaitoksiin
- Määräaikojen piiriin uusia menettelyitä
 - LSL:n mukaiset poikkeamiset eliölajien suojelussa, Sivutuotelaki: rekisteröinti ja hyväksyntä, Päästökauppalaki: päästölupamenettely, Talousvyöhykelaki: hyödyntämisoikeus
- Määräajan laskemissäännöt muuttuvat
 - Nyt: Hakemuksen vireilletulosta ➡ Muutos: toimivaltaisen viranomaisen todettua hakemuksen täydelliseksi
- Jatkossa useita eri määräaikoja hankkeen tyypistä riippuen

Määräaikojen muutokset uusiutuvan energian hankkeissa

Hanketyyppi	Uusi määräaika	Vanha määräaika
Maa-alueilla toteutettavat hankkeet (16 b(1) art.)	2 v (+ 6 kk)	2 v (+ 1 v)
Merialueilla toteutettavat hankkeet (16 b(1) art.)	3 v (+ 6 kk)	2 v (+ 1 v)
Voimalaitosten päivittäminen ja alle 150 kW uudet laitokset (16 b(2) art.)	12 kk (+ 3 kk)	12 kk (+ 1 v)
Merellä sijaitsevat voimalaitosten päivittäminen ja alle 150 kW uudet laitokset (16 b(2) art.)	2 v (+ 3 kk)	12 kk (+ 1 v)
Lisäksi lyhyitä määräaikoja aurinkoenergiälaitteille, päivitysten verkkoliitännöille, lämpöpumpuille, maalämpöpumpuille (16 d – e art.)	2 vko – 3 kk	

Määräajan pidentäminen

- Määräaika pidennetään vastaavalla ajalla, joka kuluu
 - Luonnonsuojelulain mukaisessa poikkeusmenettelyssä ja/tai päästökauppain mukaisessa päästölupamenettelyssä
 - Päätösten muutoksenhaussa
 - Edellyttää, ettei hakijalla ole samanaikaisesti vireillä muita hakemuksia menettelyissä, jotka kuuluvat määräaikalaskennan piiriin
- Harkinnanvarainen pidentäminen on mahdollista poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi (kts. Hallintolaki 31§)

Määräajan pidentäminen

- Määräaikaa pidennetään vastaavalla ajalla, joka kuluu
 - Luonnonsuojelun mukaisessa poikkeusmenettelyssä ja/tai päästökauppalaan mukaisessa päästölupamenettelyssä
 - Päätösten muutoksenhaussa
 - Edellyttää, ettei hakijalla ole samanaikaisesti vireillä muita hakemuksia menettelyissä, jotka kuuluvat määräaikalaskennan piiriin
- Harkinnanvarainen pidentäminen on mahdollista poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi (kts. Hallintolaki 31§)

Määräajan laskemisen keskeyttäminen tai raukeaminen

- Määräajan **laskemisen keskeyttäminen** tapahtuu hakijan hakemuksesta **määräajaksi**
- Yhteyspisteviranomaisen on päätettävä, että **määräajan laskeminen raukeaa, jos hakija tekee asiaa koskevan hakemuksen**
- Yhteyspisteviranomainen voi päättää, että määräajan laskeminen raukeaa, jos lupamenettely on ollut **keskeytyneenä hakijasta riippuvasta syystä** yhtäjaksoisesti tai yhteen laskettuna **vähintään vuoden**

Määräajan laskemisen keskeyttäminen tai raukeaminen

- Määräajan **laskemisen keskeyttäminen** tapahtuu hakijan hakemuksesta **määräajaksi**
- Yhteyspisteviranomaisen on päätettävä, että **määräajan laskeminen raukeaa, jos hakija tekee asiaa koskevan hakemuksen**
- Yhteyspisteviranomainen voi päättää, että määräajan laskeminen raukeaa, jos lupamenettely on ollut **keskeytyneenä hakijasta riippuvasta syystä** yhtäjaksoisesti tai yhteen laskettuna **vähintään vuoden**

Kiitos!

Löydät meidät täältä:
ely-keskus.fi/web/uusiutuvan-energian-lupaneuvonta
lupaneuvonta@ely-keskus.fi

Tutustu uusiutuvan energian
menettelykäsikirjaan!